

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 18. februara 2022. godine
Ref.br.: RK 1949/22

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI184/21

Podnosilac

Sabrije Bytyqi

**Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Rev. br. 76/2021 od
18. maja 2021. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gerxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija i
Nexhmi Rexhepi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podnela Sabrije Bytyqi (u daljem tekstu: podnositeljka zahteva) iz sela Senik, opština Mališevo.

Osporena odluka

2. Podnositeljka zahteva osporava ustavnost presude [Rev. br. 76/2021] Vrhovnog suda od 18. maja 2021. godine, kojom su navodno povređeni članovi 3. [Jednakost pred zakonom], 24. [Jednakost pred zakonom] i 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), član 6 (1) [Pravo na pravično suđenje] Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP) i član 10. Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: UDLJP).
3. Podnositeljka zahteva je osporenu odluku Vrhovnog suda primila 14. juna 2021. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporene presude Vrhovnog suda kojom su podnositeljki zahteva navodno povređena njena osnovna prava i slobode zagarantovane članovima 3. [Jednakost pred zakonom], 24. [Jednakost pred zakonom] i 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava, članom 6 (1) [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] EKLJP i članom 10. UDLJP.

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na stavovima 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. [Procesuiranje podnesaka] i 47. [Individualni zahtevi] Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 32. [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 12. oktobra 2021. godine, podnositeljka je podnela svoj zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
7. Dana 13. oktobra 2021. godine, podnositeljka zahteva je dostavila dodatni dokument u vezi sa zahtevom br. KI184/21.
8. Dana 14. oktobra 2021. godine, podnositeljka zahteva je obaveštena o registraciji zahteva, a kopija zahteva poslata Vrhovnom sudu.
9. Dana 18. oktobra 2021. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Safeta Hoxhu za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Selvete Gërxhaliu-Krasniqi (predsedavajuća), Remzije Istrefi-Peci i Nexhmi Rexhepi.
10. Dana 16. decembra 2021. godine, Sud je tražio od podnositeljke zahteva i Osnovnog suda u Prizrenu-ogranak u Suvoj Reci da u roku od petnaest (15) dana dostave povratnicu koja pokazuje datum kada je podnositeljka zahteva primila osporenu presudu Vrhovnog suda.

11. Dana 23. decembra 2021. godine, Osnovni sud u Prizrenu-ogranak u Suvoj Reci je obavestio Sud da je podnositeljka zahteva osporenu presudu Vrhovnog suda primila 14. juna 2021. godine.
12. Dana 02. februara 2022. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i većinom glasova iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

13. Iz spisa predmeta proizilazi da je dana 5. oktobra 2015. godine, u selu Semetište, opština Suva Reka, vozač motornog vozila marke "Jetta" registarskih oznaka 04-106-FH, osiguran kod osiguravajućeg društva "Elsig" sa sedištem u Prištini, izgubio kontrolu nad motornim vozilom i sleteo sa kolovoza, kojom prilikom je došlo do teške saobraćajne nesreće u kojoj je udario podnositeljku zahteva. Usled ove saobraćajne nesreće, podnositeljka zahteva je izgubila jedno oko, a takođe pretrpela je i druge teške telesne povrede koje su imale za posledicu umanjeње životne aktivnosti, umanjeње radne aktivnosti, bolove, strah i potrebu za tuđom negom.
14. Dana 4. decembra 2015. godine, zastupnik podnositeljke zahteva, S.B., obratio se Osiguravajućem društvu "Elsig" zvaničnim spisom pod naslovom "zahtev za naknadu štete po osnovama iz autoodgovornosti". U tom zahtevu je navedeno: **(i)** da je 5. oktobra 2015. godine, podnositeljka zahteva je pretrpela ozbiljno oštećenje zdravlja i da je motorno vozilo koje je izazvalo saobraćajnu nesreću bilo pokriveno polisom osiguranja br. 0005540879 kod Osiguravajućeg društva "Elsig"; **(ii)** da je na osnovu policijskog i lekarskog izveštaja, podnositeljka zahteva zauvek izgubila jedno oko; **(iii)** da je kao posledica saobraćajne nesreće podnositeljka zahteva pretrpela umanjeње životne aktivnosti, umanjeње radne aktivnosti, da ima i imaće izgublenu dobit usled umanjeња životne i radne aktivnosti; **(iv)** da je Osiguravajuće društvo "Elsig" zamoljeno da izvrši naknadu u skladu sa važećim propisima zbog posledica saobraćajne nesreće sve dok postoje zakonski uslovi kako bi se izbegli troškovi eventualnih sudskih postupaka; **(v)** da se nadoknade duševni bolovi roditelja podnositeljke zahteva F.B. i Sh.B., u skladu sa važećim zakonima; **(vi)** da se zbog teške finansijske situacije F.B. i Sh.B. i podnositeljke zahteva, kao i zbog karaktera oštećenja poslednje navedene, u skladu sa važećim propisima, isplati avans-akontacija koja će se na kraju odbiti od naknade.
15. Dana 27. juna 2016. godine, zastupnik podnositeljke zahteva je ponovio zahtev za naknadu kod osiguravajućeg društva "Elsig."
16. Neodređenog datuma, zastupnik podnositeljke zahteva podneo je Osnovnom sudu u Prizrenu-ogranak u Suvoj Reci (u daljem tekstu: Osnovni sud) tužbu protiv Osiguravajućeg društva "Elsig" i tom prilikom tražio **(i)** da se Osiguravajuće društvo "Elsig" obaveže da za materijalnu i nematerijalnu štetu nadoknadi podnositeljki zahteva fizičke i duševne bolove, preživljeni strah, pojačanu ishranu uz pomoć trećeg lica, troškove za klimatsko lečenje, naruženost, umanjeње radne i životne aktivnosti, kao i druge oblike štete koji su predviđeni ZOO-om; **(ii)** da drugom tužiocu F.B. i Sh.B. nadoknadi materijalnu

štetu za duševne bolove sa kamatom od 12% na osnovu člana 26 (6) Zakona o osiguranju od autoodgovornosti.

17. Dana 3. aprila 2017. godine, zastupnik podnositeljke zahteva je precizirao tužbeni zahtev i tom prilikom tražio **(i)** da se podnositeljki zahteva nadoknadi ukupan iznos od 86.867,00 evra i mesečna renta u iznosu od 160,62 evra mesečno počev od 19.02.2017. godine, od 1. do 5. u tekućem mesecu sve dok za to postoje zakonski uslovi; **(ii)** da se tužiocima F.B. i Sh.B., na ime nematerijalne štete zbog invalidnosti njihove kćerke, podnositeljke zahteva, obaveže osiguravajuće društvo "Elsig" da im nadoknadi svakom posebno iznos od 10.000,00 evra ili oboje zajedno iznos od 20.000,00 evra sa zakonskom kamatom od 12% računajući od datuma saobraćajne nesreće, 05.10.2015. godine, pa do konačne isplate, kao i troškove postupka u iznosu od 5.267,07 evra.
18. Tužena strana, Osiguravajuće društvo "Elsig" je osporilo tužbeni zahtev kako po osnovu, tako i po visini. Što se tiče podnositeljke zahteva pravni osnov nije sporan već samo visina tužbenog zahteva, dok što se tiče tužilaca F.B. i Sh.B., njihov tužbeni zahtev se osporava jer nije potkrepljen dokazima, navodeći da sud nije dostavio dokaze kojima bi se utvrdila krivica ili nevinost izazivača saobraćajne nesreće.
19. Dana 25. aprila 2017. godine, Osnovni sud u Prizrenu-ogranak u Suvoj Reci (u daljem tekstu: Osnovni sud) je presudom C. br. 480/2015 delimično usvojio tužbu podnositeljke zahteva i tužilaca F.B. i Sh.B. i obavezao tuženu stranu, Osiguravajuće društvo "Elsig" da tužiocima nadoknadi materijalnu i nematerijalnu štetu.
20. Osnovni sud je utvrdio da se podnositeljki zahteva na ime nematerijalne štete nadoknadi iznos od 10.000,00 evra, na ime svih oblika fizičkih bolova iznos od 12.000,00 evra, na ime svih oblika straha iznos od 35.000,00 evra, za umanj enje životne aktivnosti do 40%, iznos od 12.000,00 evra na ime telesne naruženosti.
21. Osnovni sud je utvrdio da se podnositeljki zahteva na ime materijalne štete nadoknadi iznos od 700 evra na ime tuđe pomoći i nege u trajanju od 35 dana; 750 evra na ime pojačane ishrane u trajanju od 50 dana; 1.000,00 evra godišnje na ime zamene očnih proteza sve dok za to postoje zakonski uslovi.
22. Osnovni sud je takođe utvrdio: **(i)** OBAVEZUJE SE tuženi da podnositeljki zahteva na ime materijalne i nematerijalne štete isplati ukupan iznos od 71.450,00 evra, ujedno se obavezuje tuženi da podnositeljki za svaku godinu, počev od 2017. godine, na ime zamene očnih proteza, isplaćuje po 1.000,00 evra godišnje sve dok za to postoje zakonski uslovi; **(ii)** OBAVEZUJE SE tuženi da podnositeljki na ime mesečne rente počev od 19.02.2017. godine, isplaćuje mesečni iznos od 160,62 evra za svaki mesec kalendarske godine od 1. do 5. u svakom mesecu na bankarski račun podnositeljke sve dok ona ispunjava zakonske uslove za ovu kategoriju; **(iii)** OBAVEZUJE SE tuženi da tužiocima F.B. i Sh.B., zbog duševnih bolova-zbog invalidnosti pretrpljene u saobraćajnoj nesreći-gubitka jednog oka, svakom pojedinačno isplati po 8.000,00 evra ili oboje zajedno iznos od 16.000,00 evra, ujedno se obavezuje tuženi da tužiocima gore navedene iznose isplati sa kamatom od 12% godišnje od datuma saobraćajne nesreće, 05.10.2015. godine; **(iv)** OBAVEZUJE SE tuženi da na ime

parničnih troškova isplati sledeće iznose: za sastavljanje tužbe iznos od 490,88 evra, za punomoćnike tužilaca za održana ročišta po 540 evra, uračunavajući PDV od 18 % ili 97,34 evra, ukupno za jedno ročište 638,14 evra, što iznosi ukupno 3.828,84 evra, za preciziranje visine tužbenog zahteva iznos od 490,88 evra, za jedno neodržano ročište iznos od 319,07 evra, na ime veštačenja, super-veštačenja iznos od 1.057 evra, obavezuje se tuženi da sve ove troškove, kao i sva sredstva na ime kategorija osiguranja, materijalne štete, nematerijalne štete, rente, isplati u roku od 15 dana od dana pravosnažnosti ove presude pod pretnjom prinudnog izvršenja; **(v)** ODBIJA SE tužbeni zahtev tužilaca preko potraživanih iznosa, kao i za tužilju-podnositeljku (Sabrije Bytyqi) na ime materijalne štete u pogledu klimatske rehabilitacije u nedostatku materijalnih dokaza.

23. Osnovni sud je obrazložio **(i)** da je u smislu člana 8. ZPP-a ispitao svaki dokaz zasebno i sve dokaze zajedno; **(ii)** da je ocenio mišljenja sudskomedicinskih veštaka iz oblasti ortopedije, oftalmologije, psihijatrije i veštaka finansijske struke; **(iii)** da između parničnih stranaka nije sporan osnov tužbenog zahteva za podnositeljku zahteva već visina tužbenog zahteva; **(iv)** da se delimično usvaja tužbeni zahtev podnositeljke zahteva uzimajući kao osnov povrede podnositeljke zahteva koja je u saobraćajnoj nesreći izgubila jedno oko; **(v)** da podnositeljka zahteva ima takozvani anatomski gubitak oka koji predstavlja trajni gubitak što je rezultiralo sa 40% umanjenja radne aktivnosti i da je ovo mišljenje zasnovano i na tabelama Ministarstva zdravlja iz 2016. godine koje su u skladu sa tabelama EU; **(vi)** da je na osnovu mišljenja sudsko-medicinskih veštaka iz oblasti ortopedije, oftalmologije i psihijatrije, delimično usvojen tužbeni zahtev tužilaca F.B. i Sh.B. za njihove duševne bolove zbog povreda njihove kćeri; **(vii)** da član 172. ZOO-a utvrđuje da se bračnom drugu, roditeljima i deci dosuđuje pravična novčana naknada za njihove duševne bolove; **(viii)** da je tužena strana, Osiguravajuće društvo "Elsig" došlo u docnju u vezi sa medicinskim troškovima (zamena očne proteze) podnositeljke zahteva, pa je visina kamate određena na 12% od datuma saobraćajne nesreće, 05.10.2015. godine, u skladu sa članom 26 (6) Zakona br. 04/L-018 o osiguranju od autoodgovornosti; **(ix)** da iz dokaza koji su izvedeni u dokaznom postupku jasno proizilazi odgovornost tužene strane, Osiguravajućeg društva "Elsig" da nadoknadi štetu u svim njenim oblicima opisanim u izreci ove presude.
24. Tužena strana, osiguravajuće društvo "Elsig" je izjavilo žalbu Apelacionom sudu protiv gore navedene presude, navodeći bitne povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno ili nepotpuno utvrđeno činjenično stanje i pogrešnu primenu materijalnog prava, sa predlogom da Apelacioni sud usvoji žalbu, da se ožalbena presuda ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno razmatranje i odlučivanje.
25. Dana 23. decembra 2019. godine, Apelacioni sud je presudom [Ac. br. 3258/17] utvrdio: **(i)** USVAJA SE delimično kao osnovana žalba tuženog Osiguravajućeg društva "Elsig" u Prištini, a presuda Osnovnog suda C. br. 480/15 od 25.04.2017. godine, u stavu II izreke u vezi sa naknadom nematerijalne štete na ime fizičkih bolova, straha, umanjenja sveukupne životne aktivnosti i telesne naruženosti srednjeg stepena, PREINAČUJE i dosuđuje: obavezuje se tuženi, Osiguravajuće društvo "Elsig" u Prištini, da tužilji-podnositeljki (Sabrije Bytyqi) isplati, na ime fizičkih bolova iznos od 7.000 evra, za strah iznos od 5.000 evra, za umanjenje

sveukupne životne aktivnosti iznos od 17.500 evra, dok se preostali deo tužbenog zahteva preko dosuđenih iznosa za ove oblike štete ODBIJA KAO NEOSNOVAN; **(ii)** USVAJA SE delimično, kao osnovana, žalba tuženog, Osiguravajućeg društva "Elsig" u Prištini, a presuda Osnovnog suda C. br. 480/15 od 25.04.2017. godine, u stavu II izreke u pogledu naknade nematerijalne štete na ime duševnih bolova zbog pretrpljene teške invalidnosti, PREINACUJE i dosuđuje: obavezuje se tuženi, Osiguravajuće društvo "Elsig" u Prištini da tužiocima F.B. i Sh.B. na ime duševnih bolova zbog teške invalidnosti koju je pretrpela njihova kćer, isplati iznos od 5.000 evra svakome pojedinačno, a preostali deo tužbenog zahteva preko dosuđenih iznosa za ove oblike štete, ODBIJA KAO NEOSNOVAN; **(iii)** ODBIJA SE delimično žalba tuženog Osiguravajućeg društva "Elsig" u Prištini, pa se presuda Osnovnog suda C. br. 480/15 od 25.04.2017. godine, u delu koji se odnosi na nematerijalnu štetu i onom koji se odnosi na telesnu naruženost u iznosu od 12.000 evra, za materijalnu štetu, odnosno na ime zamene očnih proteza za svaku godinu u iznosu od 1.000 evra, počev od 2016. godine pa sve dok za to postoje zakonski uslovi, kao i mesečnu rentu u iznosu od 160,62 evra mesečno počev od 19.02.2017. godine pa sve dok za to postoje zakonski uslovi, na ime tuđe pomoći iznos od 750 evra, kao i na ime pojačane ishrane iznos od 700 evra, POTVRĐUJE.

26. Apelacioni sud je obrazložio: **(i)** da ne stoje žalbeni navodi o povredi odredaba parničnog postupka iz člana 182. ZPP-a; **(ii)** da je u obrazloženju presude dato dovoljno ubedljivih razloga o svim odlučnim činjenicama prema kojima je i odlučeno o osnovanosti tužbenog zahteva; **(iii)** da je činjenično stanje pravilno i potpuno utvrđeno i da nije sporna činjenica da je saobraćajna nesreća od 05.10.2015. godine izazvana krivicom osiguranika tužene strane, Osiguravajućeg društva "Elsig"; **(iv)** da je podnositeljka zahteva pretrpela anatomske gubitak oka čime joj je radna aktivnost umanjena na 40% bez obzira na njeno mlado životno doba; **(v)** da je odlučio kao u stavu jedan i dva izreke ove presude tako što je preinačio presudu prvostepenog suda o kategoriji nematerijalne štete jer je ocenio da dosuđeni iznosi nisu bili u skladu sa ciljem kojem služi naknada; **(vi)** da je odlučio kao u stavu jedan i dva izreke ove presude tako što se uverio da dosuđeni iznos predstavlja pravičnu naknadu kao satisfakciju u cilju ublažavanja posledica pružajući adekvatnom naknadom određeno zadovoljenje tužilji (podnositeljki zahteva) kao način naknade usled nemogućnosti vraćanja u pređašnje stanje; **(vii)** i u slučaju odlučivanja o tužiocima odnosno roditeljima tužilje koji su osećali i osećaće duševne bolove tokom celog života zbog teških posledica koje je njihova maloletna kćer pretrpela u svojoj ranoj mladosti; **(viii)** u vezi sa potvrđenim delom presude, Apelacioni sud je ocenio da je prvostepeni sud odlučio na pravičan i zakonit način jer je dosuđeni iznos u skladu sa dokazima koji se nalaze u spisima predmeta, u skladu sa činjeničnim stanjem, nalazima iz medicinskih ekspertiza i da predstavlja buduću sigurnu materijalnu štetu kao posledica trajnih povreda koje je tužilja zadobila na svom oku; **(ix)** da je odluka o kamati u skladu sa odredbama ZOO-a.
27. Zastupnik podnositeljke zahteva je podneo reviziju protiv drugostepene presude navodeći pogrešnu primenu materijalnog prava u odbijajućem delu, sa predlogom da se revizija usvoji tako što će se presude nižestepenih sudova preinačiti i usvojiti u celosti tužbeni zahtev tužioca (podnositeljke zahteva) i za odbijajući deo.

28. Reviziju je izjavila i tužena strana, Osiguravajuće društvo "Elsig", navodeći pogrešnu primenu materijalnog prava, sa predlogom da se revizija usvoji tako što će se presuda drugostepenog suda preinačiti i prvostepena presuda ostati na snazi.
29. Dana 18. maja 2021. godine, Vrhovni sud je presudom [Rev. br. 76/2021] utvrdio: (i) odbija se kao neosnovana revizija tužilje-podnositeljke zahteva izjavljena protiv presude Apelacionog suda Ac. br. 3258/17 od 23. decembra 2019. godine; (ii) usvaja se delimično kao osnovana revizija tuženog, Osiguravajućeg društva "Elsig" u Prištini i preinačuju presuda Apelacionog suda Ac. br. 3258/17 od 23. decembra 2019. godine i presuda Osnovnog suda C. br. 480/15 od 25. aprila 2017. godine samo u odnosu na kamatu na dosuđene iznose, tako što se obavezuje tuženi, Osiguravajuće društvo "Elsig" u Prištini da tužilji-podnositeljki na iznose koji su dosuđeni na ime nematerijalne štete isplati kamatu od 8% od dana donošenja prvostepene presude, 25. aprila 2017. godine pa do konačne isplate, pod pretnjom prinudnog izvršenja i da joj na dosuđene iznose isplati kamatu od 8% od dana podnošenja zahteva za naknadu štete, 4. decembra 2015. godine pa do konačne isplate, pod pretnjom prinudnog izvršenja; (iii) revizija tuženog se u delovima osim kamate odbija kao neosnovan.
30. Vrhovni sud je obrazložio: **(i)** da je revizija podnositeljke zahteva neosnovana, a da je revizija tužene strane, Osiguravajućeg društva "Elsig" osnovana samo u odnosu na kamatu; **(ii)** da je u vezi sa nematerijalnom štetom pravilno primenjen član 183. ZOO-a i da naknada za nematerijalnu štetu predstavlja pravilnu primenu materijalnog prava i da nema "lukrativni" profitabilni cilj; **(iii)** da je visina za iznose koje je dosudio drugostepeni sud realna i u skladu sa predviđenim zakonskim kriterijumima i u saglasnosti sa sudskom praksom, te da se shodno tome odbijaju revizioni navodi tužilaca i tuženih; **(iv)** da se odbijaju kao neosnovani navodi tužene strane u vezi sa mesečnom rentom i izgubljenom dobiti jer je veštak finansijske struke Sh.B. dao dovoljna objašnjenja koja su uvažili i nižestepeni sudovi; **(v)** da je u konkretnom slučaju tužilja (podnositeljka zahteva) podnela tužbu pre nego što je istekao zakonski rok iz člana 26 (1) i (5) Zakona o osiguranju od autoodgovornosti koji predviđa da oštećeni ima pravo da podnese tužbu nadležnom sudu ukoliko mu osiguravač ne odgovori u zakonskom roku iz člana 26 (1); **(vi)** da je tužilja (podnositeljka zahteva), ne čekajući ovaj rok, podnela tužbu pre isteka roka, a da je tuženi odgovorio na tužbu ne osporavajući pravni osnov naknade za tužilju već samo tražene iznose, ali osporavajući i pravni osnov i nedostatak dokaza za tužioce F.B. i Sh.B., **(vii)** da je shodno tome pogrešno primenjen član 26. Zakona o obaveznom osiguranju od autoodgovornosti, kada je primenjena kamatna stopa od 12%, a trebalo bi da bude po stopi od 8%; **(viii)** da je drugostepeni sud pogrešno primenio zakon u odnosu na vreme primene kamate jer kamata za nematerijalnu štetu počinje da teče od datuma donošenja prvostepene presude pa do konačne isplate, a za naknadu materijalne štete od datuma podnošenja zahteva; **(ix)** prema tome, Vrhovni sud je prilikom primene materijalnog prava u vezi sa kamatama odlučio da tuženi za iznose koji su dosuđeni na ime nematerijalne štete treba da isplati tužiocima kamatu od 8% od dana donošenja prvostepene presude, 25. aprila 2017. godine; **(x)** a na iznose koji su dosuđeni na ime materijalne štete da isplati kamatu od 8% od dana podnošenja zahteva, 4. decembra 2015. godine.

Navodi podnositeljke zahteva

31. Podnositeljka zahteva navodi da su presudom Vrhovnog suda povređena njena osnovna prava i slobode zagarrantovane članovima 3. [Jednakost pred zakonom], 24. [Jednakost pred zakonom] i 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava u vezi sa članom 6 (1) [Pravo na pravično suđenje] EKLJP i članom 10. UDLJP.
32. Podnositeljka zahteva navodi da je nezadovoljna delom kojim je odbijen tužbeni zahtev i umanjenim delom zatezne kamate sa 12% na 8% godišnje.
33. Podnositeljka zahteva navodi: *“Podnositeljka zahteva smatra da je presudom prvostepenog suda u odbijajućem delu tužbenog zahteva, drugostepenom presudom u delu za odobravanje žalbe tužene u tome što Apelacioni sud nije proglasio žalbu tužilje, kao i revizijskom presudom sa preinačenjem presude uvezi zatezne kamate sa 12% na 8%, pobijanim odlukama, osim povreda Ustava Republike Kosovo, postoje takođe i povrede člana 6 EKLJP-a i člana 10 Univerzalne deklaracije”.*
34. Podnositeljka zahteva navodi sledeće: *“Gore navedenim odlukama u odbijajućim delovima žalbe i u preinačenim delovima suđenja, podnositeljka zahteva smatra da su joj povređena prava na pravično i nepristrasno suđenje, jer stranke u postupku nisu bile jednako tretirane, jer Apelacioni sud Kosova uopšte nije razmatrao žalbu tužilje u odbijajućem delu osporene prvostepene presude, te da je revizijskom odlukom smanjena zatezna kamatna stopa sa 12% godišnje, koliko je bilo presuđeno od strane dvoje instancijalnih sudova na 8% godišnje, u suprotnosti sa posebnim zakonom (Zakon 04/L-018, član 26.6) na štetu podnositeljke žalbe”.*
35. Podnositeljka zahteva tvrdi da Vrhovni sud nije uzeo u obzir visinu naknade u poređenju sa dobrom koje joj je povređeno.
36. Podnositeljka zahteva navodi sledeće: *“Presude sudova u odbijajućem delu prvostepeni sud, u preinačenom delu Apelacioni sud u delu ne razmatranja žalbe Vrhovni sud u delu preinačenja kamate, nisu dali razumne razloge za ove radnje i propuste”.*
37. Na kraju, podnositeljka zahteva traži od Suda: *“Iste presude u delovima koji odbacuju tužbeni zahtev tužilje i u delu preinačenja presude o zateznim kamatama da se ukinu i proglašene nevažećim i da se slučaj ponovo sudi u skladu sa važećim zakonima, u redovnom i nepristrasnom postupku”.*

Relevantne zakonske odredbe

ZAKON O PARNIČNOM POSTUPKU Br. 03/L-006

Član 8.

8.1 Koje će se činjenice smatrati dokazanim, a koje ne, odlučuje sam sud na osnovu pažljive i savesne procene dokaza, ali i na osnovu rezultata celokupnog procesuiranja.

8.2 Sud savesno i pažljivo razmatra svaki dokaz posebno, i sve dokaze zajedno.

Član 182.

182.1 Osnovno kršenje odredbi parničnog postupka postoji ukoliko sud tokom postupka nije primenjivao ili je primenjivao na nepravilan način neku odredbu ovog zakona, a ova je imala ili mogla da ima uticaj na donošenje zakonite i pravedne presude.

182.2 Suštinsko kršenje odredbi parničnog postupka postoji uvek:

a) ukoliko se sud sastavljen ne po odredbama ili u donošenju presude učestvovao sudija koji nije učestvovao na glavnoj raspravi;

b) ukoliko je odlučeno o zahtevu koji ne spada pod sudsku jurisdikciju;

c) ukoliko je u donošenju presude učestvovao sudija koji se prema zakonu treba izuzeti, odnosno sudskom odlukom je bio izuzet ili prilikom donošenja odluke je učestvovalo lice koji nema svojstvo sudije;

d) ukoliko je sud prema prigovoru stranke pogrešno odlučio da je stvarno nadležan;

e) ukoliko je odlučeno o zahtevu prema podignutoj tužbi nakon zakonom predviđenog roka;

f) ukoliko je sud odlučio o tužbenom zahtevu za koji je stvarne nadležnosti najviši sud iste vrste, sud druge vrste;

g) ukoliko je u suprotnosti sa odredbama ovog zakona sud bazirao svoju odluku na nedozvoljivo raspoloženje stranki (član 3. stav 3.);

h) ukoliko je u suprotnosti sa odredbama ovog zakona, sud doneo presudu zbog priznanja, neubeđenja, odsustva, odustajanja od tužbe ili bez vođenja glavne rasprave;

i) ukoliko nekoj od stranaka nezakonitim postupanjem a posebno ne davanjem mogućnosti za razmatranje stvari na sudu;

j) ukoliko je u suprotnosti sa odredbama ovog zakona, sud odbio zahtev stranke, da u postupku koristi svoj jezik i pismo, i da prati postupak na svom jeziku, tako da se zbog toga žali;

k) ukoliko je u postupku kao tužilac ili tuženi učestvovalo lice koje ne može biti stranka u postupku, ili ukoliko stranku koja je pravno lice nije zastupalo ovlašćeno lice, ili ukoliko stranku bez parnične sposobnosti nije zastupao zakonski zastupnik, odnosno zastupnik sa punomoćjem stranke nije imao potrebno ovlašćenje za vođenje postupka, ili za vršenje neke radnje u

postupku, ukoliko vođenje postupka odnosno vršenje posebnih radnji u postupku nije kasnije dozvoljeno;

l) ukoliko je odlučeno o zahtevu za koji se nastavlja postupak ili za koju je ranije doneta konačna presuda, ili od koje je tužilac odustao ili za koje je došlo do sudskog poravnanja;

m) ukoliko je u suprotnosti sa zakonom izuzeta publika na glavnoj raspravi;

n) ukoliko presuda ima nedostataka zbog kojih se ne može ispitati a posebno ukoliko je dispozitiv presude nerazumljiv ili kontradiktoran, po sebi ili sa razlozima presude, ili ukoliko presuda nema uopšte razloga ili u njoj nisu uopšte navedeni razlozi odlučnih činjenica ; ili su ti razlozi nejasni, ili kontradiktorni ili ukoliko o odlučnim činjenicama postoje protivrečnosti između onoga što se u razlogu presude navodi o sadržaju dokumenta ili zapisnika o podacima datim u postupku i samih tih dokumenata ili zapisnika;

o) ukoliko je presudom prevaziđen tužbeni zahtev.

Član 183.

183.1 Postoji pogrešna ili nepotpuna konstatacija faktičkog stanja kada je sud pogrešno potvrdio neku odlučnu činjenicu, odnosno kada takvu činjenicu nije uopšte utvrdio.

183.2 Postoji nepotpuna konstatacija faktičkog stanja i kada o tome govore nove činjenice ili novi dokazi.

ZAKON O OBLIGACIONIM ODNOSIMA BR. 04/L-077

Član 172.

Naknada u obliku novčane rente

1. U slučaju smrti, telesne povrede ili oštećenja zdravlja, naknada se određuje, po pravilu, u obliku novčane rente, doživotno ili za određeno vreme.

2. Novčana renta dosuđena na ime naknade štete plaća se mesečno unapred, ako sud ne odredi što drugo.

3. Poverilac ima pravo da zahteva potrebno obezbeđenje za isplatu rente, osim ako to prema okolnostima slučaja ne bi bilo opravdano.

4. Ako dužnik ne pruži obezbeđenje koje sud odredi, poverilac ima pravo da zahteva da mu se umesto rente isplati jedna ukupna svota čija se visina određuje prema visini rente i verovatnom trajanju poveriočevog života, uz odbitak odgovarajućih kamata.

5. Iz ozbiljnih uzroka poverilac može i u drugim slučajevima zahtevati, odmah ili docnije, da mu se umesto rente isplati jedna ukupna svota.

*Član 183.
Novčana naknada*

1. Za pretrpljene fizičke bolove, za pretrpljene duševne bolove zbog umanjenja životne aktivnosti, naruženosti, povrede ugleda, časti, slobode ili prava ličnosti, smrti bliskog lica kao i za strah sud će, ako nađe da okolnosti slučaja, a naročito jačina bolova i straha i njihovo trajanje to opravdava, dosuditi pravičnu novčanu naknadu, nezavisno od naknade materijalne štete kao i u njenom odsustvu.

2. Prilikom odlučivanja o zahtevu za naknadu nematerijalne štete, kao i o visini njene naknade, sud će voditi računa o značaju povređenog dobra i cilju kome služi ta naknada, ali i o tome da se njome ne pogoduje težnjama koje nisu spojive sa njenom prirodom i društvenom surhom.

POGLAVLJE 3

DOCNJA U ISPUNJENJU NOVČANIH OBAVEZA

*Član 382.
Zatezna kamata*

1. Dužnik koji zadocni u ispunjavanju novčanih obaveza duguje, osim glavnice, i zateznu kamatu.

2. Iznos zatezne kamate je osam procenta (8%) godišnje, osim ako nije drugačije određeno posebnim zakonom.

**ZAKON O OBAVEZNOM OSIGURANJU OD
AUTOODGOVORNOSTI BR. 04/L-018**

*Član 26.
Postupak zahteva za naknadu štete*

1. Osiguravatelj je obavezan da, za štete u ljudstvu, najkasnije u roku od šezdeset (60) dana, dok za štete u vlasništvu, najkasnije u roku od petnaest (15) dana od dana podnošenja zahteva za naknadu štete, da razmotri zahtev i da pismeno obavesti oštećenu stranu o:

1.1. ponudi za naknadu štete sa odgovarajućim objašnjenjem;

1.2. odluci i pravnim razlozima odbijanja zahteva za naknadu štete, kada su odgovornost i visina štete mogu osporiti.

2. Ukoliko podneseni zahtev nije kompletiran sa dokazima i potrebnom dokumentacijom radi određivanja naknade štete, osiguravatelj je obavezan da, najkasnije u roku od tri (3) dana od dana primanja zahteva za naknadu

štete, pismeno obavesti oštećenog precizirajući sa kojim dokazima i dokumentacijom se treba dopuniti zahtev. Od dana primanja, odnosno kompletiranja dokumentacije zahteva, počinju da važe rokovi iz stava 1. ovog člana o obavezi osiguravatelja za tretiranje zahteva o naknadi štete.

3. CBK donosi će podzakonske akte koje će odrediti procedure za naknadu štete, uključujući i određivanje kad će se smatrati kompletiranim zahtev sa dokazima i potrebnom dokumentacijom radi odlučivanja u vezi sa naknadom štete.

4. Ukoliko nije moguće određivanje štete, odnosno određivanje kompletne naknade štete, odgovarajući osiguravatelj je obavezan da isplati oštećenoj strani neosporivi deo štete u formi predujma, unutra roka navedenog u paragrafu 1. ovog člana.

5. U slučaju kada odgovorni osiguravatelj ne odgovori oštećenoj strani unutar roka određenog u paragrafu 1. ovog člana, oštećeni ima pravo da podnese tužbu u nadležnom sudu.

6. U slučaju nepoštovanja utvrđenih rokova u stavu 1. ovog člana, i ne ispunjavanja obaveze za isplaćivanje avansa iz stava 4. ovog člana, odgovorni osiguratelj smatra se da je zakasnio u ispunjavanju obaveze za nadoknadu, obavezujući se isplati zateznu kamatu. Ova zatezna kamata isplaćuje u visini od 12% godišnje stope i obračunava se za svaki dan zakašnjenja do izmirenja prouzrokovane štete od strane odgovornog osiguratelja, počevši od dana podnošenja zahteva za nadoknadu.

7. Odredbe iz stava 1, 2, 4 i 5 ovog člana primenjuju se shodno i u slučaju tretiranja zahteva za naknadu šteta koje su obaveza ureda za štete po osnovu graničnog osiguranja i obaveze Fonda za kompenzacije.

8. Prilikom zahteva za naknadu štete iz sistema međunarodnog kartona osiguranja sprovodiće se posebna procedura i rokovi u skladu sa Kretskim sporazumom.

Ocena prihvatljivosti zahteva

38. Sud prvo razmatra da li je zahtev ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, predviđeni Zakonom i dalje precizirani Poslovníkom.
39. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji utvrđuju:

Član 113.
[Jurisdikcija i ovlašćene strane]

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

40. Sud se takođe poziva i na uslove prihvatljivosti koji su predviđeni Zakonom. U tom smislu, Sud se poziva na članove 47. [Individualni zahtevi], 48. [Tačnost podneska] i 49. [Rokovi] Zakona, koji predviđaju:

Član 47
(Individualni zahtevi)

“1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva”.

Član 48
(Tačnost podneska)

„Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode sumu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori”.

Član 49
(Rokovi)

„Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku [...]”.

41. Prilikom ocene ispunjenosti gore navedenih uslova prihvatljivosti, Sud primećuje da podnositeljka zahteva ima pravo da podnese ustavnu žalbu, pozivajući se na navodne povrede svojih osnovnih prava i sloboda. Shodno tome, Sud utvrđuje da je podnositeljka zahteva ovlašćena strana koja osporava akt javnog organa, odnosno presudu [Rev. br. 76/2021] Vrhovnog suda od 18. maja 2021. godine, nakon iscrpljivanja svih pravnih sredstava predviđenih zakonom. Podnositeljka zahteva je takođe razjasnila prava i slobode za koja tvrdi da su joj povređena, u skladu sa zahtevima iz člana 48. Zakona i podnela je svoj zahtev u skladu sa rokom koji je određen u članu 49. Zakona.
42. Pored toga, Sud razmatra da li je podnositeljka zahteva ispunila uslove prihvatljivosti koji su predviđeni u pravilu 39. [Kriterijum o prihvatljivosti] Poslovnika. Pravilo 39 (2) Poslovnika utvrđuje uslove na osnovu kojih Sud može razmatrati zahtev, uključujući i uslov da zahtev nije očigledno neosnovan. Pravilo 39 (2) precizira:

“Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim, ako je zahtev očigledno neosnovan, jer podnosilac nije dovoljno dokazao i potkrepio tvrdnju”.

43. Sud podseća da gore navedeno pravilo, zasnovano kako na sudskoj praksi ESLJP-a, tako i sudskoj praksi Suda, omogućava poslednje navedenom da proglasi zahteve neprihvatljivim iz razloga koji se odnose na meritum slučaja. Tačnije, na osnovu ovog pravila, Sud može da proglasi zahtev neprihvatljivim na osnovu i nakon ocene njegovog merituma, odnosno ako isti smatra da je sadržaj zahteva očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, kao što je propisano u stavu (2) pravila 39. Poslovnika (vidi slučaj KIO4/21, podnositeljka *Nexhmije Makolli*, rešenje o neprihvatljivosti od 12. maja 2021. godine, stav 26, vidi, takođe, slučaj KI175/20, podnositeljka *Kosovska agencija za privatizaciju*, rešenje o neprihvatljivosti od 27. aprila 2021. godine, stav 37).
44. Na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali i Suda, zahtev se može proglasiti neprihvatljivim kao “očigledno neosnovan” u celini ili samo u odnosu na određeni navod koji zahtev može da sadrži. S tim u vezi, bilo bi tačnije kada bi se o istima govorilo kao o “očigledno neosnovanim navodima”. Poslednje pomenuti se na osnovu sudske prakse ESLJP-a mogu svrstati u četiri posebne grupe: (i) navodi koji se kategorišu kao navodi “četvrtog stepena”; (ii) navodi koje karakteriše “jasno ili očigledno odsustvo povrede”; (iii) “nepotkrepljeni ili neobrazloženi” navodi; i na kraju, (iv) “haotični ili nategnuti” navodi (vidi: tačnije za koncept neprihvatljivosti na osnovu zahteva ocenjenog kao “očigledno neosnovan” i specifičnosti četiri gore pomenute kategorije navoda kvalifikovanih kao “očigledno neosnovani”, Praktični vodič ESLJP-a o uslovima prihvatljivosti od 31. avgusta 2019. godine; Deo III. Neprihvatljivost merituma; A. Očigledno neosnovani navodi, stavovi 255 do 284, vidi, takođe, slučaj KIO4/21, gore citiran, stav 27, kao i slučaj KI175/21, gore citiran, stav 38).
45. U kontekstu ocene prihvatljivosti zahteva, odnosno pri oceni da li je zahtev očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, Sud će najpre podsetiti na suštinu slučaja sadržanog u ovom zahtevu i relevantne navode podnositeljke zahteva, prilikom čije ocene će Sud primeniti standarde sudske prakse ESLJP-a, u skladu sa kojom je on, na osnovu člana 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, dužan da tumači osnovna prava i slobode zagarantovane Ustavom (vidi slučaj KIO4/21, gore citiran, stav 28).
46. Sud ponavlja da je suština ovog slučaja ta da je podnositeljka zahteva u jednoj saobraćajnoj nesreći izgubila jedno oko i pretrpela i druge telesne povrede od osiguranika osiguravajućeg društva “Elsig”. Zastupnik podnositeljke zahteva je tražio materijalnu i nematerijalnu naknadu od Osiguravajućeg društva “Elsig”. Nakon toga, predmet je prosleđen redovnim sudovima. Osnovni sud je dosudio materijalnu i nematerijalnu naknadu u korist podnositeljke zahteva i njenih roditelja zbog pretrpljene štete. Zastupnik podnositeljke zahteva i tužena strana, Osiguravajuće društvo “Elsig” izjavili su žalbe Apelacionom sudu protiv presude Osnovnog suda. Apelacioni sud je izmenio iznose koji su dosuđeni za materijalnu i nematerijalnu štetu, ali je potvrdio godišnju kamatu u visini od 12%. Zastupnik podnositeljke zahteva i tužena strana, Osiguravajuće društvo “Elsig”, podneli su Vrhovnom sudu revizije protiv presude Apelacionog suda. Vrhovni sud je potvrdio presudu Apelacionog suda, ali ju je preinačio samo u odnosu na visinu kamate, odnosno izmenio je istu sa 12% na 8% godišnje.
47. Sud podseća da podnositeljka zahteva u suštini navodi da su joj odlukama redovnih sudova u delovima u kojima je odbijena žalba i delovima u kojima je

preinačena presuda, povređena prava na pravično i nepristrasno suđenje, iz razloga što stranke u postupku nisu jednako tretirane. Podnositeljka zahteva navodi da je Vrhovni sud umanjio zateznu kamatu sa 12% godišnje, koliko su dosudile dve sudske instance, na 8% godišnje, u suprotnosti sa posebnim Zakonom o obaveznom osiguranju od autoodgovornosti (Zakon 04/L-018, član 26.6) na njenu štetu. Prema navodima podnositeljke zahteva, sve prethodno pomenute navodne proceduralne i materijalne povrede dovele su do povrede članova 3, 24. i 31. Ustava u vezi sa članom 6 (1) EKLJP i članom 10. UDLJP.

48. Povodom navoda podnositeljke zahteva o izmeni dosuđenih iznosa, Sud primećuje da je Apelacioni sud utvrdio: **(i)** da je podnositeljka zahteva pretrpela anatomski gubitak oka čime je joj je radna aktivnost umanjena na 40% bez obzira na njeno mlado životno doba; **(ii)** da je odlučio kao u stavu jedan i dva izreke te presude tako što je preinačio presudu prvostepenog suda o kategorijama nematerijalne štete nakon što je ocenio da dosuđeni iznosi nisu u skladu sa ciljem kojem služi naknada; **(iii)** da je odlučio kao u stavu jedan i dva izreke te presude nakon što se uverio da dosuđeni iznos predstavlja pravičnu naknadu kao satisfakciju u cilju ublažavanja posledica tako što je adekvatnom naknadom pružio određeno zadovoljenje tužilji (podnositeljki zahteva) kao način naknade u nemogućnosti vraćanja u pređašnje stanje; **(iv)** i u slučaju odlučivanja o tužiocima odnosno roditeljima tužilje koji su osećali i osećaće duševne bolove tokom celog života zbog teških posledica koje je pretrpela njihova maloletna kćer u svojoj ranoj mladosti; **(v)** da je u vezi sa potvrđenim delom presude, Apelacioni sud ocenio da je prvostepeni sud odlučio na pravilan i zakonit način jer je dosuđeni iznos u skladu sa dokazima koji se nalaze u spisima predmeta, u skladu sa činjeničnim stanjem, nalazima iz medicinskih ekspertiza i da predstavlja sigurnu buduću materijalnu štetu kao posledica trajnih povreda koje je tužilja zadobila na svom oku; **(vi)** da je odluka o kamati u skladu sa odredbama ZOO-a.
49. Sud primećuje da je Vrhovni sud potvrdio utvrđenja Apelacionog suda osim visine kamate na dosuđene iznose, odnosno izmenio je visinu kamate sa 12% na 8%.
50. U tom smislu, Sud ukazuje na utvrđenja Vrhovnog suda: **(i)** da je revizija podnositeljke zahteva neosnovana, a da je revizija tužene strane, Osiguravajućeg društva "Elsig" osnovana samo u odnosu na kamatu; **(ii)** da je u vezi sa nematerijalnom štetom pravilno primenjen član 183. ZOO-a i da naknada za nematerijalnu štetu predstavlja pravilnu primenu materijalnog prava i da nema "lukrativni" profitabilni cilj; **(iii)** da je visina za iznose koje je dosudio drugostepeni sud realna i u skladu sa predviđenim zakonskim kriterijumima i u saglasnosti sa sudskom praksom, te da se shodno tome odbijaju revizioni navodi tužilaca i tuženih; **(iv)** da se odbijaju kao neosnovani navodi tužene strane u vezi sa mesečnom rentom i izgubljenom dobiti jer je veštak finansijske struke, Sh.B., dao dovoljna objašnjenja koja su uvažili i nižestepeni sudovi; **(v)** da je u konkretnom slučaju tužilja (podnositeljka zahteva) podnela tužbu pre nego što je istekao zakonski rok iz člana 26 (1) i (5) Zakona o osiguranju od autoodgovornosti koji predviđa da oštećeni ima pravo da podnese tužbu nadležnom sudu ukoliko mu osiguravač ne odgovori u zakonskom roku iz člana 26 (1); **(vi)** da je tužilja (podnositeljka zahteva), ne čekajući ovaj rok, podnela tužbu pre isteka roka, a da je tuženi odgovorio na tužbu ne osporavajući pravni

osnov naknade za tužilju već samo tražene iznose, ali osporavajući i pravni osnov i nedostatak dokaza za tužioce F.B. i Sh.B., **(vii)** da je shodno tome pogrešno primenjen član 26. Zakona o obaveznom osiguranju od autoodgovornosti kada je primenjena kamatna stopa od 12%, a trebalo bi da bude po stopi od 8%; **(viii)** da je drugostepeni sud pogrešno primenio zakon u odnosu na vreme primene kamate jer kamata za nematerijalnu štetu počinje da teče od datuma donošenja prvostepene presude pa do konačne isplate, a za naknadu materijalne štete od datuma podnošenja zahteva; **(ix)** prema tome, Vrhovni sud je prilikom primene materijalnog prava u vezi sa kamatama odlučio da tuženi za iznose koji su dosuđeni na ime nematerijalne štete treba da isplati tužiocima kamatu od 8% od dana donošenja prvostepene presude, 25. aprila 2017. godine; **(x)** a na iznose koji su dosuđeni na ime materijalne štete da isplati kamatu od 8% od dana podnošenja zahteva, odnosno 4. decembra 2015. godine.

51. Relevantnim delom presude Vrhovnog suda je utvrđeno: *“Što se tiče tvrdnje tužene da je mesečna zakupnina pogrešno obračunata u spisima predmeta, u spisima predmeta proizilazi da je veštačenje pregledano kao dokaz, a tužena je imala priliku da uloži prigovor, a na sva postavljena pitanja odgovoreno je na ročištu od 31. oktobra 2016. godine, gde je bio prisutan i finansijski stručnjak Sh.B., koji je dužan da završi veštačenje dajući odgovore na postavljena pitanja. Dopunom veštačenja, on je dao dovoljna objašnjenja koje je prihvatio prvostepeni sud i sa kojima se slaže i drugostepeni sud. Sud je uzeo u razmatranje i ekspertizu aktuara A.B., koga je angažovala kompanija, ali ne i sud, i pored toga zatražio je veštačenje u oblasti medicine rada na Institutu za sudsku medicinu u Prištini. Vrhovni sud je stoga odbacio kao neosnovane navode tužene u vezi sa utvrđivanjem zakupnine i izgubljene dobiti. Vrhovni sud je utvrdio da su navodi revizije tužene da su sudovi niže instance pogrešili u primeni materijalnog prava, konkretnije člana 26. Zakona o obaveznom osiguranju od auto odgovornosti, da je kamatna stopa od 12% pogrešno primenjena, prihvaćeni kao neosnovani, jer se kamata po stopi od 12% ne primenjuje zakonski u tužbama za naknadu štete, već samo za kašnjenje u procesuiranju zahteva oštećenih za naknadu štete u vanparničnim postupcima od strane osiguravajućih društava, kako je predviđeno članom 26(6) Zakona o obaveznom osiguranju od auto odgovornosti [...]. Tužena navodi da je bila voljna da da avans i nikada nije osporavala pravni osnov u vezi sa tužiljom Srbije Bytyqi, ali je u ovom slučaju tužba podneta pre odštetnog zahteva, odnosno 18. decembra 2015. godine, dok je zahtev za naknadu štete preko avansa je izvršena 7. oktobra 2016. godine, odnosno 4. decembra 2015. godine pre isteka zakonskog roka u smislu člana 26. stav 1. Zakona o obaveznom osiguranju od auto odgovornosti kako je predviđeno u stavu 5. koji predviđa da: “U slučaju kada odgovorni osiguravatelj ne odgovori oštećenoj strani unutar roka određenog u paragrafu 1. ovog člana, oštećeni ima pravo da podnese tužbu u nadležnom sudu”. Dakle, tužilja ne čekajući ovaj rok, podnela je tužbu pre isteka roka, a tužena je odgovorila na tužbu ne osporavajući pravnu osnovu za tužilju Srbije Bytyqi, već samo tražene iznose, osporavajući pravnu osnovu i nedostatak dokaza za tužioce F.B. i Sh.B. [...]. Što se tiče vremena primene kamate, drugostepeni sud je pogrešno primenio zakon odlučujući da se kamata primenjuje od dana nesreće za sve dosuđene iznose i Vrhovni sud nalazi da bez obzira kada je sklopljen odnos obaveza za potraživanja se odnosi na nematerijalnu štetu, kamate počinju da teku od dana prijema presude u prvostepenom sudu pa do potpune isplate, dok za naknadu*

materijalne štete od dana podnošenja tužbe. Stoga je Vrhovni sud, shodno materijalnom pravu u vezi sa kamatnim stopama, odlučio da tužena za iznose dosuđene na ime nematerijalne štete isplati tužiocima kamatu od 8% od dana presude prvostepenog suda, 25. aprila 2017. godine, do konačne isplate pod pretnjom prinudnog izvršenja, dok za iznose presuđene za materijalnu štetu plati kamatu od 8% od dana podnošenja odštetnog zahteva 4. decembra 2015. godine”.

52. Sud ocenjuje da su redovni sudovi u odnosu na iznose naknade dosuđene za pretrpljenu štetu objasnili: **(i)** da oni predstavljaju pravičnu naknadu kao “satisfakciju” u cilju ublažavanja posledica i da nemaju “lukrativni” profitabilni karakter za podnositeljku zahteva; **(ii)** što se pak tiče smanjenja godišnje kamate sa 12% na 8%, Vrhovni sud je objasnio da je podnositeljka zahteva podnela tužbu pre isteka zakonskog roka, odnosno pre nego što je odgovorila tužena strana, Osiguravajuće društvo “Elsig”; **(iii)** shodno tome, pogrešno je primenjeno materijalno pravo (član 26. Zakona o obaveznom osiguranju od autoodgovornosti).
53. Sud ponavlja da je što se tiče redovnog pravosuđa, Vrhovni sud najviša sudska vlast u Republici Kosovo (vidi član 103.2 Ustava) i da njegovo tumačenje relevantnih zakonskih odredbi i drugih pravnih pitanja prevladava nad pravnim tumačenjima Osnovnog i Apelacionog suda. U konkretnom slučaju, ocena i tumačenje zakonskih odredbi od strane Vrhovnog suda ne pokreće pitanja proceduralnih i materijalnih garancija iz članova 31. Ustava u vezi sa članom 6 (1) EKLJP (vidi, *mutatis mutandis*, slučajeve Ustavnog suda br. KI68/20, podnosilac *Hysen Thaqi*, rešenje o neprihvatljivosti od 29. marta 2021. godine, stavovi 44-45 i br. KI37/21, podnosioci *Isa Tusha, Naser Tusha i Miradije Tusha*, rešenje o neprihvatljivosti od 8. septembra 2021. godine, stav 68).
54. Sa napred navedenog, Sud utvrđuje da je podnositeljka zahteva imala pogodnosti kontradiktornog postupka i da je imala mogućnost da u raznim fazama postupka iznese tvrdnje i dokaze koje je smatrala bitnim za svoj predmet; da je imala priliku da delotvorno pobija tvrdnje i dokaze koje je iznela protivna strana; da su redovni sudovi saslušali i ispitali sve njene tvrdnje, koje su, gledano objektivno, bile bitne za rešenje predmeta; da su činjenični i pravni razlozi za pobijanu odluku detaljno izneti i da su postupci, gledano u celini, bili pravični (vidi, *mutatis mutandis*, presudu ESLJP-a od 21. januara 1999. godine, *Garcia Ruiz protiv Španije*, br. 30544/96, stavovi 29 i 30, vidi, takođe, slučaj KI22/19, podnosilac *Sabit Ilazi*, rešenje od 7. juna 2019. godine, stav 42, kao i slučaj KI128/18, gore citiran, stav 58).
55. U okolnostima ovog slučaja, Sud ističe da, pored navoda o povredi člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP i članom 10. UDLJP, kao rezultat pogrešnog utvrđivanja činjenica i pogrešnog tumačenja zakona, podnosilac zahteva ne potkrepljuje dovoljno niti argumentuje pred Sudom kako je ovo tumačenje primenljivog zakona od strane redovnih sudova moglo biti “očigledno pogrešno” i rezultirati “*proizvoljnim*” ili “*očigledno nerazumnim*” zaključcima za podnositeljku zahteva ili kako su postupci pred redovnim sudovima, u celosti, mogli biti nepravični ili čak proizvoljni. Pored toga, Sud ocenjuje da su redovni sudovi uzeli u obzir sve činjenice i okolnosti slučaja i navode podnositeljke zahteva i da su isti obrazloženi (vidi, u tom kontekstu, slučaj Suda KI64/20,

podnosilac zahteva *Asllan Meka*, rešenje o neprihvatljivosti od 3. avgusta 2020. godine, stav 41, i slučaj KI22/19, gore citiran, stav 43).

56. Povodom navoda podnositeljke zahteva o povredi prava na jednakost pred zakonom, koje je zagarantovano članovima 3. i 24. Ustava, Sud primećuje da na osnovu konsolidovane sudske prakse ESLJP-a, da bi se pitanje moglo podneti na osnovu člana 14. [Zabrana diskriminacije] mora postojati razlika u postupanju prema licima u analognim, ili relevantno sličnim situacijama (vidi, među mnogim drugim izvorima, *Khamtokhu i Aksenchik protiv Rusije*, presuda iz 2017. godine, stav 64; *X i drugi protiv Austrije*, presuda iz 2013. godine, stav 98; i *Konstantin Markin protiv Rusije*, presuda iz 2012. godine, stav 125). Drugim rečima, kriterijum za dokazivanje analognog položaja ne zahteva da slične grupe (*comparator groups*) budu identične. Podnosilac mora da dokaže, imajući u vidu posebnu prirodu svoje žalbe, da je bio ili bila u situaciji koja je relevantno slična (*relevantly similar situation*) sa drugima koji su tretirani drugačije (vidi *Clift protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, presuda iz 2010. godine, stav 66). Međutim, ne predstavlja svaka nejednakost u postupanju ujedno i povredu člana 14. Prvo, ESLJP je u svojoj sudskoj praksi ustanovio da samo razlike u postupanju na osnovu karakteristika koje se mogu identifikovati ili na osnovu "statusa" mogu predstavljati diskriminaciju u smislu člana 14. (vidi *Carson i drugi*, gore citiran, stav 61, i *Eweida i drugi protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, br. 48420/10, stav 86, presuda iz 2013. godine). Drugo, razlika u postupanju je diskriminatorna ukoliko za to ne postoje objektivna i razumna opravdanja; ili drugim rečima, ukoliko se njome ne nastoji postići legitimni cilj ili ako ne postoji razuman odnos srazmernosti između korišćenih sredstava i cilja koji se želi ostvariti (vidi *Fabris protiv Francuske*, presuda iz 2013. godine, stav 56; *Topčić-Rosenberg protiv Hrvatske*, presuda iz 2013. godine, stav 36; i *Weller protiv Mađarske*, presuda iz 2009. godine, stav 27).
57. U konkretnom slučaju, Sud ocenjuje da podnositeljka zahteva nije ukazala ili identifikovala pojedinca ili grupu u odnosu na koju je diskriminisana i sa kojom je bila u situaciji koja je relevantno slična. Teret dokazivanja diskriminatornog postupanja pada na podnositeljku zahteva, a na osnovu spisa predmeta je očigledno da ona nije dokazala navod o diskriminaciji (vidi slučaj Suda br. KI143/20, podnosilac *Radovan Paunović*, rešenje o neprihvatljivosti od 8. septembra 2021. godine, stav 55 i reference iz sudske prakse ESLJP-a koje su u njemu pomenute).
58. Sud, oslanjajući se i na standarde koji su uspostavljeni u njegovoj sudskoj praksi u sličnim slučajevima i u sudskoj praksi ESLJP-a, utvrđuje da podnositeljka zahteva nije dovoljno dokazala i potkrepila tvrdnje o povredi svojih osnovnih prava i sloboda zagarantovanih članovima 3, 24. i 31. Ustava u vezi sa članom 6 (1) EKLJP i članom 10. UDLJP.
59. Shodno tome, zahtev je očigledno neosnovan na ustavnim osnovama i mora se proglasiti neprihvatljivim na osnovu člana 113.7 Ustava, člana 47. Zakona i pravila 39 (2) Poslovnika.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članom 47. Zakona i pravilima 39 (2) i 59 (2) Poslovnika, dana 02. februara 2022. godine, većinom glasova

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovo rešenje stranama;
- III. DA OBJAVI ovo rešenje u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ovo rešenje stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Safet Hoxha

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani